

Příběh Ležáků

24. 6. 1942

Ležáky se staly za 2. světové války **úkrytem parašutistů skupiny SILVER A**. Hlavním cílem bylo **uschovat radiostanici Libuše**, jež byla vyslána z Londýna. **Alfréd Bartoš, Josef Valčík a radiotelegrafista Jiří Potůček** udržovali kontakt s Londýnem, čímž pomáhali domácímu odboji. Parašutisté Jozef Gabčík a Jan Kubiš (ze skupiny Anthropoid) spáchali v Praze 27. 5. 1942 atentát na zastupujícího říšského kancléře, Reinharda Heydricha. Jejich činem se odstartovala série pronásledování a trestů smrti českého obyvatelstva. Období je známo pod názvem „Heydrichiáda“, během něhož se pátralo po útočnících a jehož následkem bylo vypálení Lidic. Mezitím došlo k udání parašutistů/atentátníků Karlem Čurdou, který se dobrovolně přihlásil na pražském gestapu. Gestapo začalo kontrolovat přihlášky k pobytu v Miřeticích, kam katastrálně patřily také Ležáky. V Ležákách žilo **54 obyvatel** a v osadě stálo 9 budov, včetně mlýna. **24. 6. 1942**, tedy 14 dní po vypálení Lidic byla osada kolem 13. hodiny obklíčena gestapem (asi 500 mužů). Shromáždily se veškeré soupisy obyvatel, dobytka a parcel a ležáčtí obyvatelé byli shromážděni k silnici. Všechny ležácké děti byly přivezeny ze škol z okolních vesnic. Po 17. hodině byli ležáčtí obyvatelé odvezeni do **pardubického Zámečku, Larischovy vily. Ležácké domy byly mezitím vypalovány. Ještě téže noci bylo zastřeleno 33 ležáckých obyvatel (18 žen a 15 mužů). 13 dětí bylo odvezeno do Lodže v Polsku – další osud dětí není znám. Diskutuje se o tom, že zemřely v plynovém voze nebo byly zabity jiným způsobem.**

Ze 13 dětí přežily pouze 2 – Jarmila a Marie Štůlíkovy. V té době bylo dívkám 3 a 1,5 roku.

Památník Ležáky je dnes spravován Památníkem Lidice

Ležáky byly v minulosti kamenickou osadou – v okolí se nacházely lomy, kam docházeli ležácké ženy i muži. Ležáky se nacházely na Chrudimsku a katastrálně spadaly pod obce Miřetice a Včelákov, které jsou na místě dodnes. Ležácké děti docházely do nedalekých škol právě v Miřeticích a ve Včelákově. Některé z dětí docházely také do školy ve Skutči.